

VOX URBIS

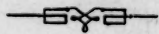
DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

SEMEL IN MENSE PRODIT

Pretium annuae subnotationis, *ante solvendum*, est: in Italia Libellarum 4,80;
ubique extra Italiam Lib. 6,25; Doll. 1,25; Sch. 5; M. 5; Rubl. 3; Coron. 6,25.

Inscriptiones et omne genus indicationes pretio aequissimo referuntur, quod est in commentarii operculo
Lib. 0.10 pro *unoquoque centimetro quadrato*.

Cuncta mittantur ad ARISTIDEM LEONORI equitem, commentarii VOX URBIS possessorem et administratorem
ROMA — Via Alessandrina, 87 — ROMA

Subnotatio fieri potest:

IN RUSSIA		IN ANGLIA	IN CIVITATIBUS FOEDERATIS AMERICA SEPTENTR.	IN GERMANIA	IN CANADA
Apud GEBETHNER ET WOLF	Apud "KRONIKA RODZINNA"	Apud BURNS AND OATES	Apud FRIDERICUM PUSTET	Apud FRIDERICUM PUSTET	Apud LIBRAIRES GRANGER FRERES
			S. Sed. Ap. et S. Rit. Congr. Typ.	S. Sed. Ap. et S. Rit. Congr. Typ.	
VARSAVIAE POLONORUM	VARSAVIAE POLONORUM	LONDON W.	NEW YORK		MONTREAL
Rakowskie Przedmiescie, 15.	Krakowskie Przedmiescie, 6	28, Orchard Street.	52, Barclay Street. 436, Main Street.	RATISBONAE in BAVARIA	1699, Rue Notre-Dame.

RERUM INDEX

Ad B. V. Mariam Adamicae labis immunem anno L a dogmate Mariali promulgato.

VI. Id. Decembr. MDCCC LIV.

De "Doctore Immaculatae Conceptionis",

Deiparae Immaculatae imago quae in Vaticana basilica asservatur.

De Immaculata Deiparae Conceptione.

Francisci Podesti tabula dogmaticam Immaculatae definitionem referens.

Virginea conceptio quae potuit in Deiparae vita.

Columna Immaculatae Conceptionis Romae.

De Bullae *Ineffabilis* exemplaribus.

Acta pontificia: Sanctissimi D. N. Pii PP. X allocutio habita in Consistorio d. XIV mens. Novembris MDCCCIV.

Annales: Russicum bellum. - Hullensis casus. - Anglorum irae remissae. - Mauritanorum atque Turcarum res. - Austros inter atque Italos discordiae. - Theodori Rooseveltii confirmatio. - Brasiliana seditio. - Regale iter. - Novus de pace conventus.

Publici per Orbem coetus legibus ferendis.

Aenigmata.

In secunda operculi pagina:

"Sociis et lectoribus Commentarii nostri humanissimis,,

ROMAE

EX OFFICINA PACIS, PH. CUGGANI

35, Via della Pace

MDCCCIV

PROSPECTUS SUBNOTATIONIS
Comm. VOX URBIS in an. MDCCCCIV.

Pretium subnotationis est in Italia Libell. 4,80; ubique extra Italiam Libell. 6,25; Doll. 1,25; Sch. 5; March. 5; Rubl. 3; Coron. 6,25 *recto tramite* mittendum ad

ARISTIDEM LEONORI EQUITEM
COMMENTARII "VOX URBIS", POSSESSOREM ET ADMINISTRATOREM,
ROMAM, via Alessandrina, 87.

PRAEMIA SOCIIS CONSTITUTA

ad libitum:

- a) Tabula metr. $0,45 \times 0,22$ Pontificiae dominationis auspicationem referens a Pio PP. IX an. MDCCCXLVI peractam, et in Commentarii "Vox Urbis", commodum unice ex antiqua tabula desumpta; *sive*
 - b) Collectio chartularum electissimarum, quae distincta coloribus praecipua Romae, aut eius vicina praecedunt; *sive*
 - c) Urbis e Ianiculo monte prospectus. (Tabula aere cusa metr. $1,10 \times 0,24$)
-

Donum, quod voluerit, quisque subnotans petet *primum intra mensem ab eius subnotatione* et cum ipso subnotationis pretio.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

PRETIUM SUBNOTATIONIS:

In Italia: Lib. 4,80 — Ubique extra Italiam:
Lib. 6,25, Doll. 1,25, Sch. 5, M. 5, Rubl. 3, Coron. 6,25

SEMEL IN MENSE PRODIT

POSSESSOR ET ADMINISTRATOR:

ARISTIDES LEONORI, eques.
ROMAE — Via Alessandrina, 87.

AD B. V. MARIAM

ADAMICAE LABIS IMMUNEM

ANNO L A DOGMATE MARIALI PROMULGATO.

Quotquot infecta sumus ex Adami
Stirpe prognati, geniti paternum
Hausimus morbum, sacra cui mederi
Debuit unda.

Ne tamen quidquam timeas, Maria!
Nulla te sontis tetigit parentis
Noxa; tu probrum pia diluisti
Filia matris.

Adfuit custos tibi procreandae
Conditior, ne tu generis, vel uno
Temporis puncto, paterere damnum;
Adfuit uni.

Quanta, vix ortae, tibi iam renidet
Sanctitas! Hevae decus innocentis,
Et iubar vincis, Seraphina quo frons
Ignea fulget.

O faces nunquam rutilare segnes!
O nitor nulla tenuatus umbra!
O Dei princeps opus, efficacis
Gloria dextrae!

Ipsa divinus Faber, ut decorem
Hunc tuum vidit, stupuit; suamque
Esse te Sponsam voluit, suamque
Esse Parentem.

O mihi salve, pede quae potenti
Colla trivisti Stygii Draconis!
En tuos plaudens agit Urbs et Orbis,
Diva, triumphos.

Plausibus terrae PIUS inter astra
Assonat NONUS, tibi qui decorum
Texuit sertum, sine labe quo te
Credimus ortam.

Assonat, qui nunc tumidas per undas
Ducit ad portum, DECIMUS PIORUM,
Mysticam Christi, patiens vigilque
Navita, cymbam.

Tu sed aerumnas miserata nostras,
Ah! laboranti fer opem Carinae;
Sterne, quae fauces vomuere Avernii,
Monstra marina.

Bella, quae Gallus male christianus
In Deum movit, remove benigna;
Pax et in campos Asiae cruentos
Alma revertat.

Discat et, per te, genus omne nostrum
Non voluptates luteas sitire;
Seq. quibus solis homo fit beatus,
Gaudia sancta.

FRANC. XAV. REUSS.

VI ID. DECEMBR. M DCCC LIV.

FAMA orbem pervaserat hanc revera futuram esse diem, quam fecisset Dominus, quae gaudium in caelis et terrae universae laetitiam pareret; non itaque mirandum magnum Patrum Purpuratorum atque Antistitum numerum Romam cum advenis compluribus convenisse, ut sollemnibus quae in Vaticano templo peragenda essent adstarent. Caeli ipsa temperies laetitiae huius particeps quodammodo visa est; quamvis enim pluviae per dies aliquot indesinenter cecidissent, aurora tamen diei, quasi ad indutias se consentire apparet ac parcere hominum multitudini, quae ad Vaticanum undique circumfunditur.

Hora octava cum dimidio, congregatis iam ante in Xystino sacello Cardinalibus, Episcopis Antistitumque collegiis, Pius PP. IX pontificias induit vestes: fit inde pompa, quae per scalas, quas regias vocant, Petri basilicam, Sanctorum intercessionem invocans petit, splendido illo apparatu, qui maxime festorum dierum proprius est, quem apparatus alias in *Voce Urbis* descripsimus (1).

Pontifex ad aram suam pervenit, atque in proprio solio assidet, dum ad eius pedes collocantur Archiepiscopi, qui omnes, etsi non fuerint, Pontificio solio adstantes ex voluntate supremi Pastoris tum creantur. Canitur hora tertia; atque sacrificio a Sanctissimo incocepto, post recitatum Evangelium, eminentissimus vir Sacri Senatus decanus — ex nobilissima familia Macchi ortum duxerat — comitantibus Archiepiscoporum et Episcoporum decanis atque duobus aliis archiepiscopis, altero e Graecorum ritu, altero ex Armeniorum, ad solium accedit, ibique nomine Ecclesiae Catholicae postulat ut supremum atque infallibile apostolicum verbum declaret, revera Deiparam omni labe iam ab eius conceptu fuisse immunem.

Respondit Pontifex se libenter petitioni satisfacturum, postquam tamen Sancti Spiritus in re tanti momenti auxilium fuerit religiose invocatum. Itaque cantari incipit hymnus *Veni Creator*, quem, veluti interna vi actus, populus innumerabilis multiplicato sono reddit. Succedit silentium, plane animorum trepidationem demonstrans; nec est diuturna expectatio; Pius enim PP. IX stans atque habitu et voce vere divino spiritu inflatus dogmaticam definitionem enunciat. O mirum! Nubilae abrupuntur, solque improvise affulgens et per fenestram solio oppositam in templum descendens, vultum Pontificis tangit, atque veluti lucis corona involvit. Equis momenti illius animi commotionem verbis referat?...

(1) Cfr. an. VII, n. VI, pag. 44 et seqq.

Sociis et lectoribus

Commentarii nostri humanissimis.

Novo adventante anno, quem VIII *Vox Urbis* inscribere gloriabitur, non quidem, uti plerumque assolet, nova et magnifica promittimus; non enim sociis et lectoribus, qui constanter in itinere, neque eodem brevi atque expedito, nos comitati sunt, magniloquis verbis temerariisque promissionibus illudere opus est nobis, sed tantum ea adnotare quae in eorum veram utilitatem adducere constituimus.

Vox Urbis itaque in annum M DCCC V ea erit, quam socii voluerunt: commentarium menstruum, qui non unum Urbis augustae matris sermonem, sed omnem cultum et humanitatem referat, eaque omnia quae inde, veluti ex radiationis centro, animos usque a longissimis orbis partibus amice cum genitricis animo coniungere valeant. Disputationes igitur, quae plerosque populos aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quaestiones suum locum apud nos proximo etiam anno invenient, atque simul nuncii, significationes, et documenta, quae tum circa catholicam rem, quam tueri gloriamur, tum circa eventus peculiari nota dignos, in varietate quamquam, *simplex dumtaxat et unum* opus reddant nostrum. Fasciculus ipse, quem hodie vulgamus, confirmat profecto quanta cura, quanta alacritate munus iamdiu susceptum persequamur, singulariter insignia facta illustrandi, quae per annum occurrant; haec etiam minime intermittamus, eoque magis quod iubilare hoc tempus Marianum occasiones sit praebiturum qua specimen religionis artisque nostrae exhibeamus; eoque facilius quod sorte contigerit ut recensio illa christianae pietatis in Deiparam ab ipso ARISTIDE LEONORI equite, Commentarii nostri possessore, in Lateranensi palatio Pontificiae « commissionis » mandato fuerit composita.

Sed aliud quoque aperte nuntiandum, quod non paucorum sociorum desiderium explebit; articulos scilicet brevi a nobis iri editum, in quibus, quasi in parva tabula, simplici eoque facili stylo, descriptionibus, narrationunculis, dialogis, argumenta vitae maxime communia tractentur, unde liceat colloquia latine inire atque alere. Ita finem illum supremum, ut latinus sermo universalis, prouti dicunt, reducatur, non modo obliviscemur, imo etiam propius prospiciemus.

Maiora vero comparavit administrator; qui non modo immutatum reliquit pretium subnotationis, quod est in Italia lib. 4, 80; ubique extra Italiam lib. 6, 25 (doll. 1, 25; sch. 5; march. 5; rubl. 3; cor. 6, 25); sed ad magis magisque commentarium vulgandum curis creditum suis rationes vere favorabiles cavit, quae sequuntur:

Si quis socios novos duos comparaverit, pretiumque eorum subnotationis miserit, subnotationem gratis omnino sibi habebit;

eoque bono gauderi poterit ipse subnotator novus, qui, sua vice, eadem gesserit. Quum iste scilicet socios alios duos nobis acquisiverit, facultas ei erit non duorum pretium, sed unius tantum mittendi, atque alterum faciendi suum, ut pretio pro subnotatione iam ante misso sese resarciat. Neque eum pudor teneat novos subnotatores de favore ipsi concesso aliquo modo certiores futuros: hi enim receptionis schedulam, veluti si pecuniam directe per se miserint, regulariter accipiant. Haec una conditio, ut novi hi subnotatores intra menses duos, a propria cuiusque subnotatione decurrentes, requirantur, utque omnia ad Aristidem Leonon equitem (Romam in Italia, *via Alessandrina*, 87) recto tramite mittantur.

Quid plura?... Plura tamen administrator concedere sociis voluit, eaque paene incredibilia; id enim effecit, ut *VOX URBIS* socii e loco domicillii sui in Urbem, atque inde in domicilium suum reverti gratuito possent. Id iis paratum est — bibliopolis, uti patet, exceptis — qui ante Iulium mensem an. M DCCC V sexaginta novas subnotationes collegerint earumque pretium integrum ad administrationem miserint. Societati itinerum notissimae Cook et Son munus commissum; ea, ubi primum a nobis certior facta erit, epistolarum commercium cum socio inibit, omniaque disponet ut is nullo impendio ab *Europae* loco ubi vivit Romam usque, atque Roma in domum suam, secunda, prouti vocant, ferriveharum classi usus, iter aggrediatur. Estne difficile nimis sexaginta socios novos comparari? En rursus benigne succurrit administrator: qui triginta tantum collegerit, dimidiatum pretium itineris habebit.

Sunt tamen qui eiusmodi curas negligent: num his praemium nullum erit? Atqui erit sociis omnibus, qui ante expletum Februarium mensem an. M DCCC V debitum solverint suum; idque, more nostro, pulcherrimum: *imago heliotype* expressa metr. $0,32 \times 0,45$ Pium X Pontificem referens sacris ad solemnia indumentis ornatum atque benedicentem. — Quod si denique socius tabulam illam maluerit metr. $0,22 \times 0,45$ iam in nostrum commodum unice superiore anno desumptam, ac Pontificiam dominationis auspicationem referentem a Pii PP. IX an. M DCCCLVI peractam, quum exemplaria nonnulla apud nos sint adhuc, eam requirat, nosque, donec possibile erit, ei morem geremus.

Restat nunc ut sollicitudini nostrae sociorum favor in dies crescens respondeat.

Vox Urbis.

Reginae, per Ioannem partum triumphum gaudio gestit totus. Profecto laetorem diem vidit Lutetia nunquam nec clariorem (1).

Huius victoriae ergo Scotus « Doctor Subtilis » appellatus est: quam appellationem S. Pontifex de rebus Parisiis praeclare gestis per legatos certior factus maxime probavit. Doctores autem Parisienses sententiam Scoti faciunt inde suam: nam condito hanc ad rem statuto, cum aliis athenaei statutis sub iuramento servando, ventum ne quis aliam teneat opinionem; quin etiam ut hanc totis viribus defendat. Festus vero dies Virginis ab origine immaculatae, ut ab omnibus adscriptis sociis in templis vel Corigerum vel Iacobitarum, qui dicebantur, solemnibus ceremoniis celebraretur quotannis pariter decernunt. Anno autem MCCC LXXXIII ferunt ne quis gradus academicos eodem in athenaeo sumere possit, qui defensurum se Mariam Virginem a primaeva labe immunem iuramento non promiserit (2).

Hunc doctorum agendi modum Parisiensium doctores alii atque alii per Europam aemulantes successu temporum similia decrevere: sic per Scotum communior evasit in dies pia de B. Virginis Conceptione sententia: non ita tamen ut non arduum atque prolixum suscipiendum Scoti fuerit asseclis certamen: sed armis satis validis instruxerat suos Subtilis Doctor; itaque etiam, ut cognitum est, tandem vicere. Pius enim Nonus, quem initio commemoravi, anno MDCCCLIV ultimam Ioannis Duns Scoti operi posuit manum, linguas ocludens in aeternum adversantium.

« Usque modo – (ut iam cum Haroldo loquar doctissimo viro) – usque modo Doctor Subtilis, fulgentissimum sapientiae et pietatis inbar, primum locum in schola parisiensi gloriose sustinuit, et academiam illam plurimum illustravit » (3).

Anno MCCC VIII a Gondisalvo, supremo Franciscalium praefecto, Coloniam Agrippinam petere inussus, ut illic optima inter Fratres studia promoveret, ut fidem contra Beguinos Buiardosque propugnaret, ut piam de immaculata Virginis Conceptione sententiam contra Alberti Magni discipulos stabiliret, virtute multo magis quam aetate maturus, eodem anno vi Id. Novembr. diem supremum obiit.

✱

Cuius vita rebusque gestis nunc breviter adumbratis, pace tua, indulgentissime lector, adhuc modicum in virtutibus, quas sane magnas habuit, commemorandis immorer. – Hic enim ut nemini ingenii concessit contentione, sic nec in eximiarum cultu virtutum secundus ulli fuit. Testes sunt antiquitatis tabulae, quae Scotum mire exhibent in Deum pium; in Virginem autem Deiparam ardentissimum; cum in ceteros amabilem, in se ipsum durum inclementemque; Francisci patris paupertatem sequentem religiose; e vestigio suis gerentem morem praepositis; animi corporisque inclytum sanctitate: qua etiam, uti accepimus, Christum Dominum puelli forma sibi apparentem e Matris susceptum ulnis suaviter meruit constringere suis. Testis praeterea est populorum per aetates transmissa vox, quae Scotum iamdiu inter superos collocavit; testes denique multae multis locis imagines, quas populorum religio ad templorum

altaria cum insignibus Beatorum collocavit (1). – Sed silerent licet omnes linguae atque litterae, illud semper extra dubium erit positum, eum praestantissimo et sanctissimo cuique iure comparandum esse, quem ad Mariam Virginem, hoc est puritatem ipsam tuendam Deus Ipse miserit: « Fuit homo missus a Deo cui nomen erat Ioannes »: semperque verum erit, quod de

(1) Cfr. *Acta Processus Beatificationis et Canonizationis Ven. I. D. Scoti* in Curia Nolana constructi anno MDCCXI: item *Coloniae Agrip. an. MDCCVI*

Maria atque Scoto cecinit olim poeta quidam noster (1):

*Scoti luce Maria nitet, Scotusque Mariae
Reddere concertat lucis uterque vices.
Victrix per Scotum Virgo concepta triumphat,
Virginis et Scotus iure triumphat ope.
Scotum Virgo sui patronum elegit honoris
Ut Scoto aeternus crescere possit honor.*

G. C.

(1) P. DANIEL CLEARY O. M. Hibernus an. MDCLV.

DEIPARAE IMMACULATAE IMAGO

QUAE IN VATICANA BASILICA ASSERVATUR.

XYSTUS PP. IV an. MCCCC LXXIX, peculiari « bulla » emissa, Virgini sine labe conceptae sacellum id in Vaticana basilica dicabat, quod deinde romana magnificentia ornatum, sellisque circumdatum affabre ligno sculptis

canonicorum collegio, ut sacra ibidem perageret, additum est. Erat tum, fuitque diu in posterum, in pariete arae imminente Simonis Ivertectorium opus crucem exhibens angelosque adorantes, donec Petro Bianchi pictori, Baciacci asseclae, cuius pingendi indolem reddidit, munus commissum est pro eo tabulam collocandi a se effingendam, quae Deiparam Immaculatam exhiberet cui adstaret Ioannes Chrysosto-

(1) Hunc Scoti triumphum fuisse describit Landolphus Caracciolus, Scoti auditor, primum Episc. Stabiarum in regno Neapolitano, deinde Archiepiscopus Amalphitanus, mortuus an. MCCCCI, apud A. CUCCHARIUM Episc. Acernensem *Elucidarius Virginis*, pag. 831.

(2) Id. ibid., pag. 678.

(3) *Epitome Anal. Waddingi* ad an. MCCC VIII.

Pontificio oraculo recitato, Purpuratorum Patrum decanus ad solium iterum accessit grates acturus, ac simul orans ut dogma nuper definitum publici iuris per « bullam authenticam » faceret. Deinde Protonotarii Apostolici, inter quos S. Fidei Promotor, efflagitarunt, vellet Pontifex decreti tabulis subscribere; quibus ille annuit iuxta preces.

Absoluto Pontificis sacrificio, Ambrosianum gratiarum actionum hymnum Pontifex canere coepit; quem adstantes omnes prosequuti sunt; deinde ad sacellum Xysti IV Pontificis Pius se confert, ubi Immaculae Deiparae imaginem aureo imperatricis diademate cingit.

Interea nunquam mora intermissa in Urbe campanariae omnes turres ad sidera gaudii sonitus tollunt, et bellicorum tormentorum fragor ex Romana arce undique diffunditur....

DE "DOCTORE IMMACULATAE CONCEPTIONIS".

QUINQUAGENARIA illius memoria diei, qua Pius IX a. m. Pontifex solemniter fidei preconio Mariam Virginem a communi conceptus lae immunem edixit, hoc anno recurrente feliciter, visum est mihi peropportunitatem memoriam celeberrimi revocare Viri, qui de hac ipsa Fidei doctrina ita est meritis praeclaré, ut proprio veluti vocabulo « Immaculae Conceptionis Doctor » audiat. Ioannem Duns Scotum me dicere, Doctorem Subtilem et Marianum, equis ignorat? — Is enim quum ea vixisset aetate, qua homines etiam doctissimi, quid hac in re sentendum catholice esset non viderent, imo in sententiam Mariae infensam abirent ut plurimum, tam invicta, tamque dilucide rem difficillimam enucleavit, ut celebri in sententiarum certamine Parisiis inito, doctrinae hostibus profligatis, egregia victoria triumphaverit. Qui etiam moriens honori Virginis consuluit, amplissima post se relicta secta, ab ipsius nomine dicta, quae sententiam a principe propugnatam per consequentia curaret tempora et proveheret.

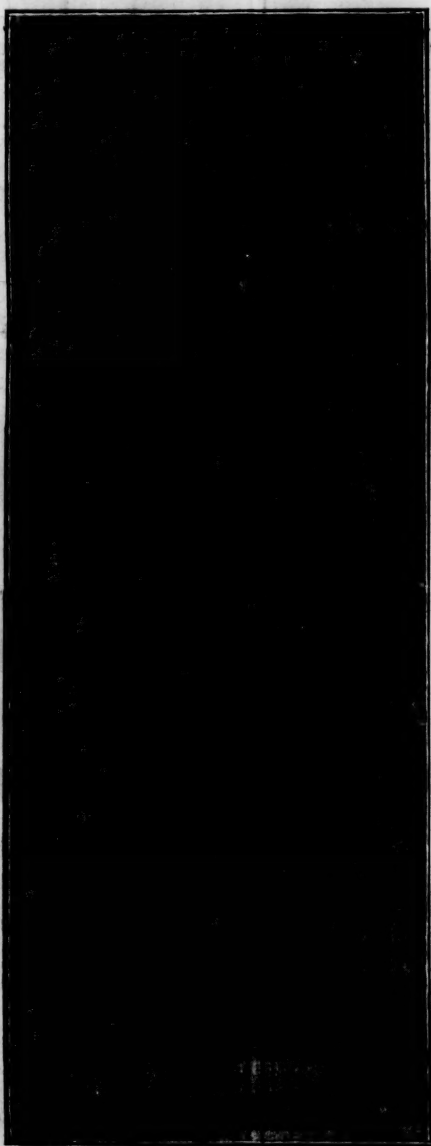

De huius hominis origine patrioque solo fere decretatum est aequae ac de illius summi viri, cuius in hunc modum meminit M. T. Cicero: « Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chli suum vindicant, Salamini repetunt, Smyrnaei vero suum esse confirmant » (1). Nam de Ioanne Scoto et Hiberni et Angli et Scoti iamdiu inter se ancipiti exitu contenderunt. Litem tot annos, tot saecula protractam quis nunc tandem direptam non gauderet? Iam vero direptam edicere nunc causam possumus ob gravissimum in lucem nuper editum documentum (2), a scriptore Scoto ferme aequali confectum ideoque antiquitate — et fide etiam dicam — longe ceteris, quae proferri antea solita erant, auctoritatibus praestans; ex quo liquet (quod etiam melioribus auctoribus semper est visum) Scotum Hibernicum civem fuisse.

In Hibernia igitur ad Dunum urbem natus anno MCLXXIV, mature in Franciscanum coenobium eadem in urbe secessit. Qui cum paulo post philosophiae operam daret, nec tantum

quantum vellet proficeret, ad Mariam Virginem, quam ceu matrem tenerrimam a puero venerabatur, moestus et supplex confugisse dicitur. Nec mora: adest filio per visum benignissima Mater; solatur, reficit, admirabiles ingenii addit dotes: ea tamen lege, ut data occasione Eam ab origine immaculatam vindicaret. Vindicaturum se Scotus gratus spondit; atque exinde difficultates in discendo nullas sensit (1).

Oxoniam deinde, optimarum artium ac disciplinarum iam tunc laude florentem, ab Ordinis Praefectis mittitur: mos enim erat iis tem-

poribus Franciscanibus Hibernis pro eorum in sapientiam amore, iuvenes in spem sodalitates suae succrescentes ad athenaeum illud destinare (2). Studiis heic singularis ingenii laude exactis, factusque magister celeriter antecellere omnibus visus est. Erat enim in Scoto ingenii vis acerrima, subtile sagaxque iudicium, eloquendi copiosa facultas; ita ut res vel altissimas maximeque reconditas facili negotio perspiceret atque explanaret. Erat praesertim in eo nescio quid supremum atque summum, quo res sive ad artes sive ad philosophicas theologicasve disciplinas pertinentes, ita attingeret, ut primas cessisse dicendum sit nemini. Quare ad eum audiendum, ex omnibus terrae partibus magistri iuxta et discipuli, ad plura millia (ut memoriae proditum est) confluebant.

Verum tanta celebritate famae non ad efferendum sese Ioannes, sed ad honorem augendum amplificandumque usus est beneficentissimae

Matris; cuius ab origine puritatis suadendae nullam non avidissime arripuit occasionem: primum Oxoniae statim ac magister creatus; dein Lutetiae Parisiorum, quo ab administro sui Ordinis generali circa an. MCCC contendere iussus fuerat. Erat autem Lutetia tunc lumen quasi et oculus orbis terrarum, plena omnium artium ac disciplinarum, atque eruditissimis affluens hominibus. Verum tamen ad doctrinam quod attinet de immaculato Virginis Conceptu, Doctores si excipias ex Ord. Franciscanum seu Minorum, ceteros, ob auctoritatem praesertim S. Bernardi (1) et Aquinatis (2), longe maximam partem Scotus sibi tamquam e regione adversantes invenit. Itaque perquam arduam suaviendam sibi intellexit contentionem atque certamen, si quidem datae Virgini fidei constantem se probare vellet ac germanum.

Fervet, vehementius fervet in dies inter athenaei Parisiensis doctores, Scoto agitante, dissoluta difficillima quaestio: « Maria Virgo in conceptione dicenda sit a veteri Adami noxa libera, an non? » Si sit, ergo a veritate errare summi quidem doctores et magistri, quod equis posset suspicari? Dein (quod nefas) contra communem quasi itur sententiam. Sin autem non fuerit, quid de lucidissima illa et quasi necessaria ratiocinatione Ioannis a Scotia?... Vehementior vero cum fieret omnium motus concursusque, res ad Summum deferretur Pontificem. Hic et rei dirimendae praefinit diem, et lectos simul deputat viros, qui Sedis Apostolicae nomine actioni praesentent. Indictus tandem advenit dies: Scotus ad certaminis locum dum pergit, ante quandam Virginis Deiparae e marmore effictam imaginem paulisper subsistit causam commendaturus: « Dignare me inquit — laudare Te, Virgo sacrata: da mihi virtutem contra hostes tuos ». Mirabile dictu! Statua illa marmorea caput, aientis in modum, supplicanti inclinat. Scotus igitur, caelesti confirmatus signo, spei animique plenus atrium quo tendebat ingreditur, quod atrium ob rei agenda gravitatem turba magna quam dinumerare nemo poterat Ioannes alter stipatum videt. Cuius adolescentiam (vix enim tertium et trigesimum agebat annum) ingens illa Doctorum corona contemplata, pars admiratione hominis, pars contemtionem afficiuntur. Sed annis licet iuvenis, doctrina canus fuit. Itaque etiam non quidquam ab tanto coetu postulare aliud videbatur quam cum Archimede (3) locum ubi pedem poneret, hoc est auditionis gratiam, ut mundum moveret. At vero non mundum solum, sed caelum mehercle ipsum commovisse Scotum dixeris, ubi adversariorum argumenta omnia, quae sive ex ipsius rei ratione, sive ex scriptis Patrum, sive ex SS. Literis reportaverant, singula is e medio tulerit penitusque dissipaverit, sententiam vero undequaque statuerit, confirmavitque suam. Nimirum primum Apostolicae Sedis legati, deinde totus ille coetus divinum hominis ingenium eloquentiamque stantes ad aethera tollunt, clamantes quam maxime possunt: « Victor Scotus! » Cum Doctoribus populus laetitiam coniungit, atque ob tantum Mariae, hominum aligerumque

(1) Vid. Ep. ad Canonicos Lugdunenses, ubi festum Immac. Conc. vocat ritum, quem « Ecclesia nescit, non probat ratio, non commendat antiqua traditio ». Op. omnia, vol. I, a p. 166. Venet. M DCC L.

(2) Sum. Theol., III p., qu. 27, ubi docet « sanctificationem B. Virginis fuisse post animationem ». — Cfr. etiam CAINTANUM, Comm. in eundem locum. Eandem cum D. Thoma tenuit sententiam ALBERTUS M. III Sent. dist. 3, art. 4. Imo D. ipse BONAVENTURA haud aliter sensit; III Sent., dist. 3, p. 1, qu. 2.

(3) Notum est illud Archimedis: Δις μοι πᾶς τῶν καὶ τῶν γᾶν.

(1) Pro Arch. Poeta, Cap. V.

(2) Cfr. opellam de Vita B. Joan. Duns Scoti... a Mariano Florentino, quam cum adnotationibus edidit Genuae M DCCC IV P. Franciscus Paolini O. M. Legenti patebit nihil amplius de vera patria Scoti dubitandum esse.

(1) Cfr. CAVELLUS, Vita Scoti, cap. I; WADDINGUS, Annales ad an. 1304.

(2) Cfr. Irish Ecclesiastical Record an. 1880, pag. 343.

Regina
dio ges
Lutetia
Huius
appella
de rebu
certior
Parisi
nam co
athena
tant ne
nt hanc
Virginis
adscript
Iacobita
monis
nunt. A
gradus
possit, q
primaev
miserit
Hunc
doctores
successu
Scotum
ginis C
non ard
fuerit a
instruxe
ut cogni
quem in
mam Io
linguas
« Usq
doctissi
fulgenti
mum lo
nuit, et
vit » (3)
Anno
eiscalin
tere ins
promov
gardoq
lata Vi
Alberti
multo m
vi Id. M
Cuius
bratis,
medicu
buit, co
nemini
eximian
Testes
mire ex
tem Dei
amabile
Francis
gione; e
sitis; a
qua eti
puelli
ptum u
Testis
missa
colloca
imagi
(1) Hu
racionu
Neapolit
an. MCCC
riva Virg
(2) Id.
(3) Ep

FRANCISCI PODESTI TABULA DOGMATICAM IMMACULATAE DEFINITIONEM REFERENS.

colere deinde debebat, hostis divinae gloriae et humani generis per peccatum nunquam violaret. Privilegii ratio haec fuit maxima qua Deus matrem suam voluit donatam, ne communi mortalium miseriae subiceretur. Hac fide immo melius meliusque apparet quantum fuerit erga homines rebelles et omni culpa illigatos miraculum divini amoris, quia Deus ut nasceretur et eos a culpa ipsius servitudine vindicaret, primam sibi gloriam, primam in opere palmam esse voluit in mulieris, quam matrem elegerat, conceptione, et singulari miraculo fecit, ut candida, ut absque macula conciperetur, in lucem veniret, et viveret.

EVENTUS tanti momenti, qui fuit Immaculatae Deiparae Conceptionis declaratio, praeteriri quidem non poterat quin memoria eius artibus celebraretur. Argumentum inter alios aggressus est Franciscus Podesti pictor, cui Pius ipse IX concessit ut in Vaticanis aedibus rem posteris traderet. Aula assignata, quae oecos sequitur Raphaelis Urbinatis penicillo insignes factos: totaque est de sollemnibus eo tempore habitis tectorio opere expressis. In altero enim pariete Patrum concilium de Mariae supremo dono disputantium est repraesentatum: in altero coronatio efficta imaginis

Deiparae quae in Xystino Vaticanae basilicae sacello colitur, atque a Pontifice illo die peracta: in tertii denique, qui omnium est maximus, inferiore parte similitudo ex vero tracta beatissimi momenti illius, in quo Pius Virginem ab omni labe immunem iam a conceptu declaravit: in superiore autem caelorum gloria expressa.

Stat Pontifex in solio laeva manu tenens « bullam » dogmaticae definitionis: dextram in altum convertit, convertit et oculos, quasi caelestem Fidei spiritum invocans. Fides quidem ei assentiri videtur, crucem indicans atque e caelis emittens lucis radium, qui recta via Pontificem petit eumque circumfundit. Sic artis afflatus naturalem eventum – sol enim revera, uti superius diximus, nubila tum ex improvise perfringens, clarissima luce sua vultum Pontificis collustravit – cum tecta religionis significatione consociavit.

VIRGINEA CONCEPTIO QUAE POTUIT IN DEIPARAE VITA.

QUA die Omnipotens iusta ira permotus Adae semen morte muletavit et fletu, Virginem hac lege unam voluit immunem, voluitque daemone a muliere superari, quia per illam homines ad ruinam compulerat. Serpenti itaque haec Deus praefatus est (1): « Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius; ipsa conteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneo eius ». Divina haec verba ex una ab alia generatione, ex patribus a filiis accepta, nunquam intermissa traditione per saecula spem omnium gentium constituere. Nam veterum populorum omnium religiones quamvis idololatriacae, Indorum Aegyptiorumque ac Persarum suis in *theogoniis* aliquid ex divinis sponsonibus derivatum lumen tenuerunt, hodieque tenent. Hebraeorum autem populus, qui haeres fuit divinae pactionis, miroque foedere cum Deo coniunctus, variis vocibus promissam sospitatricem salutabat, eam vocans « arcem sanctificationis », vel « virgam, quae iustitiae florem germinat », vel « arcanam hominibus portam » (2).

Mulier itaque paene divina, quam celebrimae iam mulieres adumbraverant, quam prophetae praedixerant, quam solemnissimi in Israel eventus praefiguraverant, quadraginta post saecula in lucem venit. Sed antequam in carne esset, ipso in genitricis alveo, triumphus ille maximus in ea contigit, qui amissa ab hominibus iura in integrum restituit.

Originalis labe, ab Ada protoparente suscepta, omnium malorum filiis fuit prima fons et origo. Malefici effectus eius tamen non ibi constiterunt, sed ad omne humanum genus diffusa sunt. Condemnationem et poenas haereditatem nostram accepimus, animam, corpus, mundum quem incolimus, repleta malis sine numero tenuimus. Perturbationes animi contra rationem insurgentes, rationem experimur elatam

(1) Gen., III, 15.

(2) Ps., CXXXI, 8; Isa., XL, 1; Ezr., XLII, 2.

mus, doctor, cuius cineres sub ara asservantur, ac Franciscus Assisiensis, Antoniusque Patavinus, ex illo religioso ordine viri, qui praeter omnes Mariae Immaculae gloriam indesinenter celebravit. Bianchi vero, iuveni admodum neque opere perfecto, vita functo, Mancini eques suffectus est, qui tamen vix ac tabulam absolvit in ecclesiam S. Mariae Angelorum translata vidit, quum in Vaticana basilica exemplum ex musivo opere positum sit.

In hoc itaque Pius PP. IX VI Id. Decembr. an. M DCCC LIV, post Immaculati Conceptus dogma decretum sollemni ritu caput Virginis imperatricis corona redimivit; in hoc, post annos quinquaginta, siderum corona ex adamantibus ditissima aptabitur, quam fidelium pietas comparavit.

DE IMMACULATA DEIPARAE CONCEPTIONE.

QUAE imminet iam solemnissimi diei fausta lux omnium animos tanta laetitia implet, cui parem vix unquam iuniores inter Christifideles experti esse credantur. Petri haerede a Vaticano solio monente, laetae feriae parantur in Urbe, quique eius ab arce spirat Fidei spiritus, iamiam catholicarum gentium suscitatur animos ubique. Gaudemus itaque omnes et iure exultamus. Festum enim diem Deiparae Conceptioni Immaculae dicare idem est ac victoriam celebrare et triumphum, quae protoparenti misero Eden in horto peccatori contra fallacem adversarium Deus ipse promiserat. Id enim significat Conceptus Virginis intaminatus, atque eo prodigio revera inventor mortis diabolus per mulierem quam vicerat, vicissim est victus, atque verba impleta sunt Divina: « Ipsa conteret caput tuum ».

Deipara enim Virgo, Adae ipsa quoque et Evae filia, vitam ingressa est, quum, ne momento quidem temporis, spirituales illam experiretur iacturam, quae a prima creationis die, cuiusvis animam arripit. Eius autem privilegii quae sit vis perpendere iam quisque poterit, dummodo satis consideret quae fortuna eos maneat, qui caducam hanc vitam baptismatis aqua nondum abluti, etsi nullo errore gravati, nulla voluntaria culpa contaminati, nudi tamen omni merito, et ingrati Deo derelinquunt. Iamque paene innumerabilis eorum exercitus est, qui antequam bonum vel malum fecerint ullum, baptismo carentes, ad Creatorem redeunt, quique vix tantum temporis vitae habuerunt, ut originalis culpa labem contraherent.

Et profecto: quot ethnicorum pueri adoleseunt et senectutis usque limites attingunt quin unquam rationis lumen iis affulserit? Quot vero prima die pueritia decedunt? Qui ut dinumerentur ad unum, nostras gentes omittere oportet. Islamiticos populos recensere, et Bouddhistas, et Sinenses, et insulas medio in oceano desertas. Maxime vero computandum est omnem terrarum multitudinem millies millia millium hodie vincere numerum, atque cogitare animo generationum infinitum prope flumen, cuius fluctus quadraginta iam a saeculis terram discurrunt et implent. Tanta ex

multitudine medium forte agmen ad Deum absque baptismo rediit eam ante aetatem qua vel Deum cognoscere et diligere merito tribuitur, vel reicere et aspernari culpae addicitur. Neque hisce satis; nam ex creatis a Deo hominibus in gremio mulieris plurimi profecto in lucem veniunt, at non pauci antequam lucem adspiciant, moriuntur. Iamque hisce obiter computatis, millies centena millia animarum habemus, quae una originali et communi culpa foedatae a vita cadunt. Quae vero eos manet conditio, ex culpa pendet quam Adam commisit, quamque ii omnes, quia filii eius sunt, gerunt, quam una Deipara Virgo, singulari privilegio, non habuit.

Modo autem, quaevis huiusmodi conditio futura sit, certum est tamen, eos divina visione

frui non posse, ac proinde, etsi animum habeant a Deo creatum et eius ad imaginem, Deo potiri unquam nequire. Eos parvulos tenuit Augustinus « aeterni ignis supplicio puniendos ». Alii contra id unum arbitrantur in re satis, parvulos Dei faciem nunquam esse visuros. At quum una sit hominis vera beatitudo, quae nostrae animae satiare appetitus valeat, idest beatifica Dei visio, unio animae cum Deo, certum manet semper homunculos illos bono suo praecipuo et uno, non sua culpa sed contracta ex haereditate labe privari. Hoc valet, hoc interest originali culpa filios hominum nasci contaminatos.

Id itaque Virgini tantum non contigit, quae a primo temporis momento quo esse coepit, tota munda fuit, tota illibata ut arca, quam Deus in-

DE BULLAE INEFFABILIS

EXEMPLARIBUS.

PAUCOS post annos, ex quo Pontificis iussu dogma suavissimum de Maria a primaeva labe immuni edictum est, Carolus Piccoli, Romanus, vir in delineandi arte et in pictoria peritissimus, summa prece apud ipsum Pontificem instabat, ut opus munificentissimum edendum aggrederetur. Erat hoc ut Bullae celebrimae, cui a primo verbo, iuxta morem, nomen datum est « Ineffabilis », quae de definito dogmate testimonium ferebatur aeternum, latinis characteribus editio fieret nova, pariterque ornatissima, quae et facilis et pervia cuivis legenti foret, et simul tantae definitionis magnificentissimum monumentum maneret. Nam bullarum consueta editio alia quidem omnino et una semper est, pergamenaceae siquidem paginae, sed theutonicis characteribus conscriptae, quae a viro imperito legere conanti paene legi non possunt. Pii IX ad solium haec expetita fuerant a viro Cardinali Vincentio Macchi, Ostiensi et Veliterno Episcopo et Sacri Collegii decano. Peracta vero conscriptione litterarum, vulgatae illae sunt et descriptae et editae, omnibus paene orbis terrarum adhibitis linguis, quorum exemplarium ditissima sane collectio apud Vaticanum tabularium iacet, monumentum insigne pietatis omnium populorum.

Sed Pius IX Pontifex duplici sollicitudine motus, tum ut fidelium pietati, tum ut Mariae gloriae magis magisque consuleret, quam Carolus Piccoli proposuerat operam, eam perfici ad unguem iussit. Ex theutonicis itaque in latinis litteras « decretalis » exemplar angustum, in Regesto Pontificis religiosissime voluit plumbi sub sigillo asservatum, describendum, ac exornandum simul mirabili pictoria arte, multiplicibus picturis iuxta specimina, quae ipse Carolus Piccoli, rei auctor, primum delineaverat. At quisquis peculiaris huius pictoriae artis, quae libros pingit, novit tantummodo difficultates, non mirabitur, si audierit Carolum illum nonnullas paginas vix perfecisse quum morte, immatura quidem, praereptus est atque vix inchoatum opus reliquisset. Splendidum vero adeo iam fecerat operis initium, ut non ita facile possent haeredes laboris magnificentiam eius aequare. Nam et primi ipsius verbi initiales notae primam omnino paginam compleverant, mirabili arte angelicis figuris et exquisitis coloribus omnibus exornatae, omnemque locum primum illud verbum, « Ineffabilis » obtinuit.

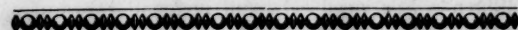
Caroli illius autem dignus aemulus Hannibal Cellinius, romanus et ipse, inventus est, qui frontem totius libri creavit et peregit, aliaque folia pariter complevit. Haud multum tamen ab hoc quidem opus perfectum est; nam immaturo fato ipse quoque sua vice concidit, collacrymatus ab omnibus, qui nostram pingendi artem admirantur aut diligunt.

Tertius itaque ad rem explendam accessit Belisarius Gioia, qui mira pariter arte atque calliditate opus curavit ut unum esset, neve partes a toto aberrarent, sed unus liber unam semper, licet variam, faciem portenderet. Fecit haec quidem vir alacer, imo perfecit; triennio

enim postquam inita res fuerat, eam anno MDCCCXXXII absolvit, quum iam quatuor ab annis Pius PP. IX ad caelum migrasset.

Liber itaque membranaceis paginis sexaginta quatuor, triginta annis absolutus, summis expensis summorumque virorum ingenio et opera perfectus, de Romani Pontificis munificentia satis superque testatur. Quem sive Pius IX qui incoepit, sive Leo XIII qui absolvit inter multiplices atque varias sui cuiusque regni curas, vix dicere est quam gratum habuerint. Hic vero felix recordationis Pontifex, immenso quasi gaudio gestivit, quum die Immaculato Deiparae conceptui sacra anno MDCCCXXXII postremae libri paginae subscribere valuit, quo praecedentibus paginis confirmationis auctoritas additur et declaratur. Diploma hoc bullam universam concludit, atque narrat Leonem Episcopum Servum Servorum Dei, qui, ut ille meminit, singulari Dei favore huius Dogmatis proclamationi solemniter adstiterat, curasse litteras illas Apostolicas « Ineffabilis » quibus tantum dogma vulgatum est ad fideles, iuxta mentem et iussum Antecessoris ex originali exemplari describi « ne lectioni tanti monumenti utpote ab usu communi remotae difficultas ingereretur »; transumptis denique a novo hoc exemplari descriptis atque sigillo notarii munitis dat atque tribuit plenam fidem. In fine voluminis bulla aurea sigillum impressum est. Postremo Aloisius Cristallinus bibliopola, omne volumen simul consutum binis frontibus clausit splendidis aureis signis ornatum, et figuris auro ignefucatis, quae tam pretioso documento non indignam custodiam fecerunt.

Nunc volumen illud magnificum Vaticana bibliotheca asservat visitantibus hoc praesertim anno, visu gratissimum, utpote solemnissimae benedictae diei memoria, cuius hodie iubilarem lucem celebramus.

ACTA PONTIFICIA.

Sanctissimi Domini Nostri Pii PP. X allocutio habita in Consistorio d. XIV mens. Novembris MDCCCC IV.

Venerabiles Fratres,

Duplicem, nostis, ob causam amplissimum Collegium vestrum ad Nos convocavimus, ut de duobus Beatis viris in Sanctorum album rite referendis, simulque de novis creandis Episcopis hodierno die vobiscum ageremus. Utraque res cum sane magna, tum laeta atque iucunda: verum haud opportuna laetitiae sunt adiuncta temporum. Nam praeter calamitosissimum belli incendium, quo plures iam menses Orientis extrema flagrant, quod quidem Nos, quia sumus et esse debemus in homines universos caritate paterna, supplices obsecramus Deum ut restinguere celeriter velit, propiora etiam quaedam sunt quae aegritudinem Nobis efficiant. Etenim a contemplanda christianarum excellentia virtutum divertere mentem cogimur ad ingentem hominum multitudinem, qui vix aliquam christianam nominis umbram retinent; quumque gestit Nobis animus, quod pastores bonos viduatis dare ecclesiis multis possumus, simul vehementer dolet, quod aliarum, nec ita paucarum, viduati consulare iam nimium diu prohibemur.

Facile intelligitis nationem hoc loco spectari eam quae, quum sit inter catholicas nobilissima, tamen alienis a religione studiis multorum commovetur iamdudum et iactatur miserrime. Scilicet eo processit ibi malarum rerum audacia, ut e domiciliis disciplinarum aulisque iudiciorum simulacrum Eius

qui unus est Magister aeternusque hominum Index exturbatum publice fuerit. In multis autem incommodis, quae ibidem Ecclesiam premunt, hoc in primis grave conquerimur, impedimenta omne genus inferri cooptationi Episcoporum: nisi quod graviora quoque agitari consilia videmus. Iamvero huius tantae offensionis idoneam causam frustra quaeras praeter illam, quam modo attigimus: nam quae in Apostolicam Sedem conicitur criminatio, non ipsam in conditionibus pactis mansisse, ea quidem quantum ab honesto, tantum distat a vero. Hanc porro propulsare calumniae labem in conspectu vestro, Venerabiles Fratres, necessarium ducimus, antequam ad ea, quae proposita sunt, accedamus.

Nonnulla memoramus ignota nemini. Superiore ineunte saeculo, quum teterrima novarum rerum procella, quae in Galliam incubuerat, veteri disciplina civitatis eversa, avitam late religionem afflisset, Decessor Noster inclytae memoriae Pius VII et moderatores reipublicae, ille quidem salutis animarum divinaeque gloriae causa sollicitus, hi vero ut stabilitatem rebus ex religione quaerent, icto inter se foedere, pactionem fecerunt, quae ad sanciendam Ecclesiae gallicae damna, eamque in posterum tutelam legum muniendam pertineret. Ad pactum autem conventum accessere deinceps solo civilis potestatis arbitrio organici qui vocantur *articuli*; at contra accessionem eiusmodi non modo Pius repugnavit re recenti, sed qui consequuti sunt Romani Pontifices, oblata sibi opportunitate, praesertim quum eorum vis articulorum urgeretur, acerrime restiterunt. Idque iure optimo, si quidem harum natura legum consideretur: legum, inquam, non pactorum; quippe consensio Pontificum nulla unquam intercessit. Igitur hae leges nequaquam publicam securitatem spectant, de quo genere tantum erat in primo pactionis capite: *Cultus publicus erit, habita tamen ratione ordinationum, quoad politiam, quas Gubernium pro publica tranquillitate necessarias existimabit*. Neque enim est dubium, si leges organicae continerentur hoc genere, quin eas, memor obligatae fidei, receptura esset et servatura Ecclesia. Nunc vero legibus istis de disciplina atque de ipsa doctrina Ecclesiae statuitur; pugnantia conventis plura sancuntur; abrogatisque magnam partem illa, quae in rei catholicae commodum pacta essent, ecclesiasticae potestatis iura vindicantur civili imperio: a quo proinde non tutela expectanda sit Ecclesiae, sed servitus. - At praestat ea, quae inter Apostolicam Sedem et rempublicam gallicanam conveniunt, partite perstringere.

Pertinent illa ad definiendas utriusque potestatis rationes mutuas. - Respublica quidem spondet Ecclesiae liberam religiosi cultus facultatem: *Religio Catholica, Apostolica, Romana libere in Gallia exercebitur*. Eadem munere officioque suo alienam declarat totam sacrarum iurisdictionem rerum: tantum in hoc genere rata firmaque vult decreta, quae *politiae* idest publicae securitatis nomine sanciverit. Iamvero quum excipit ista, quorum non ita late campus patet, eo ipso confirmat, nihil se posse in cetera; utpote quae, quum supernaturalem vitam Ecclesiae attingant, terminos longe excedant civilis auctoritatis. Manet ergo, ipsa agnoscente et probante republica, quidquid fidem moresque spectet, id omne in dominatu esse arbitrioque Ecclesiae; ipsius esse instituenda curare atque instituta tueri, quaecumque fidei morumque in catholicis sanctitatem conservent et foveant; ipsam propterea, nec nisi ipsam, posse populo eos praeficere, qui christianae principia et instituta vitae pro officio custodiant ac promoveant, administratos sacrorum dicimus et in primis Episcopos.

Nihilominus in hac re, nempe concordiae facillius retinendae gratia, aliquid de severitate iuris sui remittit Ecclesia, facultatemque tribuit reipublicae eos nominandi, quibus episcopale mandetur munus. At vero facultas eiusmodi nequaquam valet aut valere idem potest, quod *institutio canonica*. Etenim assumere et collocare quempiam in sacrae dignitatis gradu, eique parem dignitati attribuire potestatem, ius est Ecclesiae ita proprium et peculiare, ut id cum civitate communicare, salva ratione divini muneris sui, non possit. Relinquitur ut concessa reipublicae nominatio nihil sibi velit aliud, nisi designare et sistere Apostolicae Sedi quem Pontifex, si quidem idoneum et ipse agnoverit, ad episcopatus honorem promoveat. Neque enim ita nominatum canonica institutio necessario sequitur; sed ante religiose ponderanda personae sunt merita. Quae si forte obstant, quominus episcopatum Pontifex, pro conscientia officii, cuiuspiam conferat, nulla tamen lege cogi poterit rationum momenta patefacere, quare non conferendum putarit.

in Deum, reliquas vero creaturas in nos infensas invenimus. Inde peccatum, tristitia, dolor, clades, aegritudines, mors, totidem veluti monstra, enata sunt.

Una infestae illius culpa Maria in lucem venit expers, communis miseriae haud socia, privilegioque illo miro originalis innocentiae, quo unus Adam frui valuit, ipsa tot post saecula donata est. Hac de causa, ut S. Thomas quoque tradit, Maria, ab omni culpa immunis, effectus quoque culpa nullus experta est: « Ipsa enim purissima fuit quantum ad omnem culpam, quia nec originale, nec mortale, nec veniale peccatum incurrit: Nam quantum ad poenam... immunis fuit ab omni maledictione.

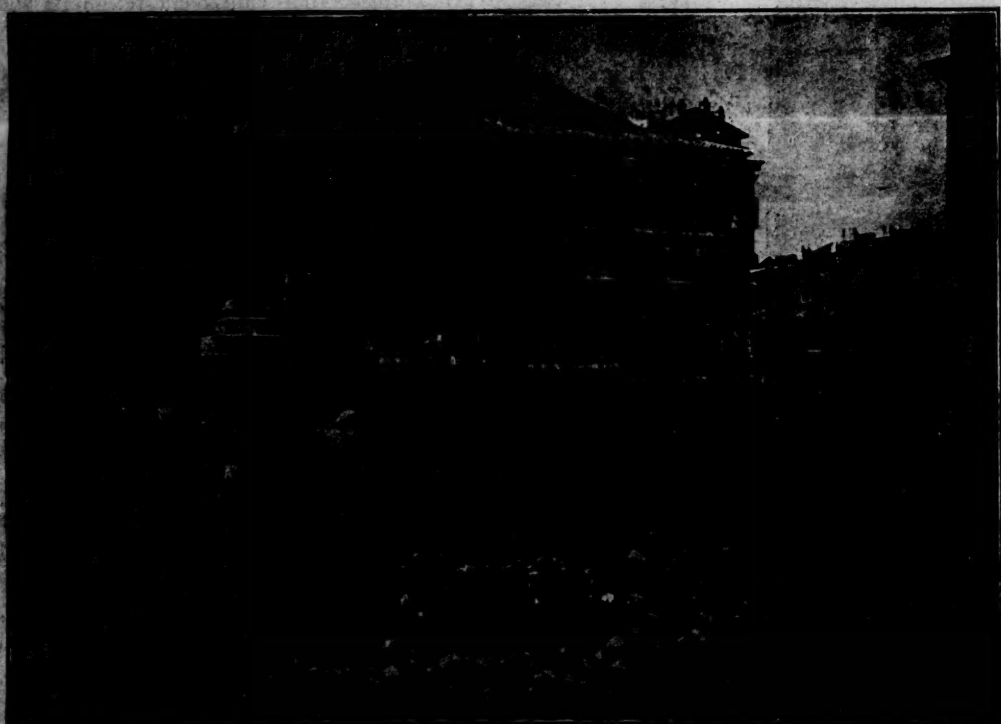
Itaque vita eius purissima existit, sanctissima, omnis privilegii omnisque prodigii plena. In ea

gavit: « Tenebras illas, - ut aiebat olim Isidorus Thessalonicensis (1) - et sepulchralem ut ita dicam, vitam e medio Virgo apparens sustulit ». Iamque, dum novae parantur ab antiquo hoste per gentes nostras luctae et insidiae, geminata hac ex commemoratione innovabit vires famulorum Maria, ut ea sustinere acrius valeant et vincere.

Haec animo revocare iuvat his diebus, dum ad sacra templa ubique terrarum Christifideles accedunt, atque obtestari Matrem ut victoriae suae nos participes contra incursus hostis faciat, ut functi tandem laboriosa hac vita, Dei participes triumphum secum in caelis eligat.

(1) Orat. in Nativitate Virg.

Solemnia consecrationis columnae Immaculatae Conceptioni Romae dicatae.

(Ex tabula an. MDCCC LVI photographice expressa).

nulla in peccatum inclinatio, nulla concupiscentiae incitamenta, nullae immoderatae voluptates; at corpus animae subiectum, anima vero fidelis Deo, intellectum ab ignorantiae nebulis omnino detersum, cor absque omni affectus errore, ita plane ut Chrysostomus iure asserere illud valuerit: « Magnum revera miraculum fuit Beata Virgo Maria » (1).

Qua vero de causa tot hactenus saecula excesserint, quin de supremo hoc Deiparae privilegio sententia infallibilis Romanae Sedis ederet, haec iam ab ipsa Virgine Sanctae Birgittae revelata est hisce verbis: « Placuit Deo ut amici sui pie dubitarent de conceptione mea, ut quilibet ostenderent zelum suum donec veritas claresceret tempore praedeterminato ». At contigit tandem aequalibus nostris hanc solemnem definitionem audire, nostraque aetate Pii IX oraculo lux haec nova Deiparae refulsit, quae umbras saevum per saeculum inter perturbationes et perduelliones omnium populorum collatas fu-

(1) S. Io. Chrys. ap. Metaphr.

COLUMNA IMMACULATAE CONCEPTIONIS ROMAE.

UT memoria posteris traderetur beatissimi illius diei, quo Vaticanum oraculum Mariam omni labe iam a conceptu immunem edixit, Romae, ipsius Pii IX Pontificis iussu, monumentum positum est in foro, quod ab Hispania nomen habet, quum Apostolica Hispanorum legatio suam ibi sedem in propriis aedibus iamdiu posuerit. Idem alias in *Vocem Urbis* retulimus, quum de Congregatione atque Collegio Christiano nomini propagando scripsimus (1); ad aedium enim prospectum monumentum sublatum est, quod hodie in lucem revocare constituimus, quum praesertim sorte contigerit eius consecrationis imaginem, perram quidem, photographice tunc expressam oculis lectorum subiicere.

Monumentum itaque ab Aloisio Poletti architecto delineatum est, quem clarissimi artifices adiuverunt sanctorum Evangelistarum statuas in basi collocatas effingentes, itemque toreu-

(1) Cfr. an. VII, n. IX.

mata plinthe latera, capitulumque « compositum » ornantia, aeneam denique effigiem Deiparae Immaculatae in summo monumento positam.

Quod quidem veluti praecipuo ornamento columna constat ex marmore charistio, forte in campo Martio an. MDCC LXXVII reperta, in longitudinem metr. 13,25 patente, diametro vero metr. 1,50. Columna quadrae imposita ad octagoni formam, quam vicissim altera eiusdem formae sustinet: ex oppositis stylobatae primae lateribus trapezophora quatuor protenduntur, in quae prophetarum statuae incumbunt, qui de Beatissima Virgine clarius loquuti sunt: Moises, David, Isaias, Ezechiel; sub illaque versicula ex unoquoque deprompta leguntur: « Inimicitias ponam inter te et mulierem » (Gen., III, 15); « Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus » (Ps., XLV, 4); « Ecce virgo concipiet » (Is., VII, 14); « Porta haec clausa erit » (Ezech., XLIV, 2).

In plinthe inferioris lateribus toreumata insculpta: et somnium S. Iosephi, et Maria in caelis corona redimita, et dogmatis definitio, Maria denique ab Angelo salutata; dum in superiore eminent hinc Pii PP. IX insignia, inde inscriptiones, altera Angelicam salutationem, altera eventus memoriam referens, verbis quae sequuntur:

MARIAE VIRGINI
GENITRICI DEI
IPSA ORIGINE
AB OMNI LABE IMMUNI
PIVS VIII P. M.
INSIGNIS PRAECONII
FIDE CONFIRMATA
DECRETO Q. D. E. VI. EID. DEC.
A. MDCCCLIII
PONEND. CVRAVIT
AERE CATH. ORBE CONLATO
AN. SAC. PRINCIPAT. XII

ALOIS. POLETTIO, ARCHIT.

Columnae ima pars aeneis meandris redimitur, qui venustiore quidem faciunt; suprema in capitulum, uti diximus, compositum desinit, super quod circularis tollitur basis Deiparae imaginem sustinens. Haec orbi nititur, vicissim quatuor Evangelistarum emblemata suffulto; Virgo ad ritum precantis pro hominibus, distentis brachiis oculisque ad caelum sublati, efficta, ac simul inferni serpentis, dimidiatae lunae involuti, conterens caput.

Primo monumenti lapide iacto die VI mens. Maii an. MDCCCLV, columna, magna adstante populi multitudine erecta est die XVIII mens. Decembris an. MDCCCLVI; denique proximo anno die VIII mens. Septembris monumentum ab ipso Pontifice, cuius solium in maeniano Hispanicae legationis surgebat, picturis, sculpturis, scriptisque ornato, est consecratum pompa solemnis, quam qui imaginem a nobis relatum intuetur mente concipere facile valet.

rangusta et Plewna fuerunt, tam acriter munitiones et oppida tuetur, ut diuturnam adhuc obsessionem producendam omnia diaria praenuncient. Qua quidem mora Russici imperatores usi, suam alteram classim nordico ex Europae litore moverunt, ut in Sinensem usque oceanum, longissimo itinere deducerent. Quod iter tamen non sine discrimine magno, maloque auspicio iam iniverunt.

Hullensis casus.

Etenim apud Hullensem oram in classiculam navigia bellica inciderunt satis frequentem, ubi Anglici piscatores solent arti suae late vacare. Cui per tenebras quum illi obvenerent, visa est, inopinato quidem congressu, Iaponica eas inter navicula in suas carinas ad eas per insidias delendas concurrere. Re vera id tentatum sit necne a callidissimis hostibus nemo adhuc scit. Certum est tamen praefectum illum Russicum non dubitasse, missilibus immissis, naviculas petere. At infausti ictus non armatos hostes, sed pacificos nautas attigerunt et necarunt.

Re mane cognita, quantum Anglorum irae exarserint nemo dicat. Iamque casus belli agitabatur, atque classis omnis Anglorum, coacta ad Gaditanum fretum, parata est ad pugnam. Hinc atque inde gentium diaria iras alebant, parumque abfuit, quin dies ad arma indiceretur. Sed Gallici legati mediatores pacis fuere praesertim, et apud Russum Caesarem et apud Anglorum regem. Sedatis populi clamoribus res paullatim sapientia consulum composita est, horrendumque discrimen Europae a litoribus abactum.

Anglorum irae remissae.

Pergit itaque Russica classis viam suam, iamque triperita ad Aegyptium fretum tendit, ut tandem in Indico oceano conveniat omnis. Verum valde etiam nunc metuunt duces ne forte obviae sint Iaponiorum insidiae. Nunciantur haec Stoesselio, qui invictus pugnat, ne urbe sua hostes potiantur, atque auxilia obventura satis cito sperat, ut sese ab obsidentibus vindicet.

Mauritanorum atque Turcarum res.

Haec in ultimo oriente. Sed bellicus furor non ibi tantum succrescit. Nam et in Mauritano imperio renovantur in regem Turcarum seditiones, ipseque rex, coacto ad Melillam urbem exercitu, in perduelles proficiscitur.

Nec quiescit satis Balcanica litora audimus. Ibi enim tum Bulgari, tum Serbi, tum Graeci incolae coactis manipulis, latronum more sese ad invicem trucidant, ingulant, domus incendunt, vastant, simulque in dominantes Turcas odio indefesso, si occasio pateat, corruunt, neque tot inter populos, et sibi vicissim et regi adversos, qua plana via et quo pacto instauratur concordia quis facile enunciarit, ubi tota terra quasi Vulcani igne commoveri in dies videtur, atque magnum incendium Europaeis gentibus minitari.

Austros inter atque Italos discordiae.

Similia proximo in Dalmatico litore, Insprubii in urbe, quae nostra olim fuit, Venetia-

rum ditioni subiecta, procella civilis discordiae furit. Ubi quum magistratum venia Italorum iuventuti athenaeum conditum esset, graviter irae Austrorum commotae sunt, qui nolunt Italicum nomen suas per terras florere. Quamobrem ipsa die qua auguralis athenaei sessio celebrata fuerat, convenientes Austriaci iuvenes in Italos fecerunt impetum, commissisque hinc et inde manibus pugnatum est asperime. Mox militari manu disiecta pugna, at oppressorum furor omnem domum athenaei vastavit et pessumdedit omnino.

Theodori Rooseveltii confirmatio.

Haec dum Europam commovent, Americam non minus agitatam videmus. Nam septentrionale civitatum foedus totum postremis diebus fuit in indictis generalibus ubique comitiis de praeside reipublicae eligendo. Candidati praecipui stabant aemuli duo, Parker iudex atque Theodorus ille Rooseveltius, de quo fuse in superiore Commentarii nostri numero recolimus gesta. At hic longe maximis suffragiis aemulum superavit et vicit, atque per omnes reipublicae urbes magnis feriis acclamatus praeses est. Viro fortissimo pariterque humanissimo haec fausta sint et felicia.

Brasiliana seditio.

Brasilianas, contra, oras nova seditio civilis commovit. Tirones iuvenes, qui in militari athenaeo instituuntur, inita coniuratione in praesidem reipublicae insurrexerunt: compressa tamen seditio est, iuvenesque in vincula coniecti.

Regale iter.

Sed paulo faustiora canamus. De Carolo dicimus, Lusitanorum rege, qui ad Angliam iter solemnissime cum uxore instituit, iamque Londini ad Eduardo rege humanissime exceptus est. In convivio regali vetus amicitia innovatur, quae multis abhinc saeculis Lusitanos et Anglos coniunxit.

Novus de pace conventus.

Pacificum quoque facinus, longaque magni momenti innovat interea praeses ille Americanorum, qui, uti diximus, iterum est adprobatus. Haganum enim de pace conventum alterum cogere studet, ut tot malis, ubique belli causa congestis, aliqua tandem medicina afferratur. At, licet felicissimum auspiciis sit, de rei exitu vehementer dubitamus, dum tot adhuc tantaeque cupiditates hinc inde populos agunt et commovent.

PUBLICI PER ORBEM COETUS LEGIBUS FERENDIS.

IN Brasilia ad instaurandam et innovandam classem rogatio oblata est, ut viginti et octo navigia extruantur, quibus Brasiliana respublica parata ad omnem eventum inveniatur.

In Chilensi republica administri quum munere sese abdicassent, novum collegium discedentibus suffectum est.

In Gallia maximi tumultus in comitiis excitati sunt ob latas administratorum praesidi rogationes de delatoribus in exercitu a bellico supremo administro constitutis. Syvetonius, populi orator, dum res agitur, ira concitus in André illum duem procedit et eum colaphis percutit: ob eam rem immutatis animis gubernantium collegium e suffragio integrum discedit: post paucos vero dies André dux officium deponit.

In Helvetia habitae oratorum populi electiones sunt per comitia ubique: socialistarum factioni res praeter opinionem bene vertit; at catholici oratores paene omnes ad curiam redeunt.

In Iberia contra Antonium Maura administratorum praesidem irae oratorum concitatae vehementer, eorumque artibus factum est ut oblatae rogationes diuturnam moram passae sint, ne suffragium ferre liceret: res vero prudentia administri videtur tandem composita.

In Italia habita comitia de oratoribus populi eligendis: homines evertendarum rerum cupidi valde imminutas vires retulerunt.

AENIGMATA

A FR. PALATA PROPOSITA.

I.

Arboribus patulis solis defendo calorem:
ad me flecte cito, fesse viator, iter.

Inseritur mihi vocalis? Par nobile fratrum
quae peperit, fio Martis amica statim.

II.

Sum verbum? Recte sic compellabis asellum,
cui placeat cantus edere voce sua.

Sum nomen? Gladiatori do praemia summa,
saepe cui plausum apissa corona dedit.

Ex sociis, qui utriusque aenigmatis interpretationem ad Commentarii moderatorem miserint intra menses duos, unus, sortitus, gratis accipiet carmina quae a C. I. Erben, Bohemico poeta, latine reddidit Fr. PALATA, atque inscripsit:

DIES CHRISTI NATALI PRAEVIA.

Aenigmata an. VII, n. VIII proposita his respondent:

1) Cancer, Carcer; 2) Arista, Crista.

Ea rite soluta miserunt:

Ant. Tafani, Florentia. — Senior Astensis. — Gull. Schenz, Ratisbona. — Cam. Strasschill O. F. M., Villaco. — Cos. Cerasuoli, Aesernia. — Andr. Pápay, Prussina. — Raim. Piersa S. P., S. Ant. Barcinonen. — Georg. Némesh, Vas-Nadasd. — Gust. Grünes S. P., Joachimsvall. — Iac. Cemazar, Costadona. — I. A. C. Oudemans; P. Wollgraff, Traiecto ad Rhenum. — D. Pettit, Dublino. — V. Zavadsky-Krasnopolsky, Petropoli. — Aug. Paul, Brasovia. — Io. Stroppa, Plebe Uimorum ad Cremonam. — Fr. Skiba, Breslau. — Am. Robert, Marieville. — Lad. Lud. Podobinski, Cracovia. — Th. Freitag, Niederwengern. — Fr. Szymanski, Niestronno. — Ios. Bok S. I., Staraviesia. — D. Le Provost, Briocen. — Ioan. Galbiati, F. Arnori, Mediolano. — Petrus Tergestinus. — Ellis. Sancher Paredes, Corduba. — Zivirsina par., Lohman. — Alois. Berthé, Montboron. — Herm. Gini, Aquis Taurinis. — Ios. Walter, Neo Eboraco. — E. Burg, Argentorato. — Petr. Garone, Pessana ad Vercellas. — Coll. Scholarum Piarum Stellae. — Henr. Tarallo; V. Starace, Neapoli. — Ioan. Bigiarelli, Fano. — Max. Kohlsdorfer S. I., Chyrovta. — Seminarium Vicense. — Car. Stegmüller, Sabaria.

Sortitus est praemium

RAIMUNDUS PIERSA,

ad quem missa est IOANNIS BAPTAE FRANCISIA comoedia latinis versibus scripta, cui titulus.

SATURIO.

Sponsor: IOANNES BAPTISTA CIAMPI, iurisperitus.

ROMAE — Ex officina Paets Phil. Cuggiani.

Ad haec, certas sollemnesque ad Deum preces Ecclesia pro summo magistratu civitatis adhibendas constituit; in quo amicam se civitati fore, qualiscumque demum huius fuerit temperatio publica, pollicetur.

Ista quidem pactum habet, de quo loquimur, in praesens et futurum statuta: quod vero ad praeteritum tempus, transactionem continet ultro citroque compositam. Versatur haec in bonis Ecclesiae non multo ante detractis publice: quae bona Pontifex civitati condonat; civitas autem fidem dat, praebituram se Clero sustentationem, quae cuiusque statum deceat. Agitur hic, ut apparet, de veri nominis contractu, quo quum certa praestatio pro re certa stipulata sit, non est dubium, tametsi illa conventio foedusque resolvatur, tamen ius manere integrum Ecclesiae aut rem repetere aut iustam pro re praestationem exigere.

Exposuimus summa rerum capita, de quibus inter Galliam et Apostolicam Sedem, necessario maxime utrique tempore, convenit: quisquis ex veritate res aestimat, iudex esto, utra conventio non steterit.

Nam Ecclesia ius datum reipublicae nominandi Episcopos unquam retractavit? Immo vero candidatos, quos respublica proposuisset, partem longe maximam, canonice instituit. Quodsi factum quandoque est, ut aliquos non institueret, maximis semper gravissimisque de causis, easque extra genus pollutionis positas, factum est; quas causas non semel ipsi magistratus reipublicae deinceps cognitae probavere: nimirum ne religio, cui quidem Pontifex summam curam diligentiamque necessario debet, aliquid detrimenti caperet.

Iam de legibus, publicae tranquillitatis ratione peractis, obcurum non est Ecclesiam in exercendo sacerorum cultu, quod promiserat, praestitisse: cuius ceteroqui illustris ea est et pervagata doctrina, Deum esse cuiusvis in homines potestatis fontem, ideoque civilium quoque iussa et vetita legum, si quidem iusta et cum communi bono coniuncta sint, sancte inviolataque esse servanda.

Nec minus aequam se fidemque impertit reipublicae Ecclesia quaecumque usque adhuc existit constitutio temperatioque civitatis. Semper enim iis qui praesentant, quum de statuta formula Deum precaretur, non caelestem modo, quod caput est, opem, sed etiam civium optimorum gratiam conciliare studuit.

Denique quam fideliter transactionem de facultatibus sua factam custodierit, vel ex hoc intellegi potest, quod nemo unus molestiam ab Ecclesia ullam unquam passus est ob eam causam, quod ipsius bona ad hanc publicam quaesita possideret.

Quaerere iam licet, utrum civitas pariter, quae sua acent ex foedere officia, impleverit.

Statutum principio est, catholicae religionis exercendae liberam in Gallia facultatem fore. - At suppetere libertatem istam hodie dixeris, quando ad Pontificem, summum qui est magister et custos catholici nominis, interdicitur Episcopis aditus atque etiam iunctio litterarum, in sacra Republica? Quando sacerorum Conciliorum, a quibus, Pontificis auctoritate et nomine, negotia Ecclesiae universae in Urbe Roma administrari notum est, spernuntur publice ac refutantur acta, quin immo ipsius actis Pontificis vix pareatur? Quando id non dissimulanter agitur, ut nervi incenduntur viresque religionis, detrahendis iis, quae, Dei providentis nutu, praesto sunt Ecclesiae utilissima ad suum fungendum munus adiumenta? Neque enim reputare, nisi magno cum angore, possumus religiosorum familiarum recentem eladem; quas quidem ad exterminandas finibus patriae haec una ratio valuit, avitae religionis in populo faatrices exstitisse efficaces: non valuit ad retinendas, si minus ornandas ut oportebat, optimorum cogitatio meritorum, quae ab iis omni tempore essent in cives suos profecta. Equid tam contrarium iunctae cum Apostolica Sede amicitiae ac foederis, quam hac tanta iniuria et contumelia eos affectos esse, quibus nihil habet Ecclesia carius? - Quin etiam ad ceteras id genus molestias ingens nuper cumulus accessit. Etenim certum accepimus circumferri edictum, quo Sodales illustres cuiusdam familiae et quidem ratae legibus, ab ipsis dioecesium Seminariis, quibus magna cum salute sacri ordinis praesentis diu consueverunt, abire, excedere iubentur. Huc scilicet evasit promissa religioni libertas, ut Episcopis iam non liceat, prout visum fuerit melius, institutioni prospicere sacrae inventutis, iidemque in negotio tanti momenti ac ponderis cogantur adiutores ab se, quos semper experti sunt optimos, segregare.

Quamquam illud multo gravius est ministerio Apostolico iniectum vinculum. - Ipsa rei natura cla-

mat, quod diximus, institutionem canonicam, praesertim si ad summum ecclesiastici ordinis gradum danda sit, non posse, salva maiestate religionis, cadere in quemquam, nisi qui pro moribus, ingenio, doctrina dignus tam celso munere videatur. Hac obstrictus sanctissima lege, Pontifex non omnes, quos respublica sibi designavit, continuo ad episcopatum promovendos putat; verum probe explorato qualis quisque sit, alios, quos reperit idoneos, assumit, alios, quos minus, relinquit scilicet: admonitamque de consilio suo rempublicam rogat, ut pro illis quidem legitime incepta perficere, his vero sufficere meliores velit. Huiusmodi consuetudinem Apostolica Sedes usque ad nostram memoriam tenuit sine offensione, quandiu utriusque potestatis concordia stetit incolumis. Quid autem dudum respublica? Negat ius esse Pontifici repudiare quemquam ex iis, quos ipsa nominavisset; nominatos recipi promiscue vult omnes; propterea obstinat non ante sinere eos, qui probati sint Ecclesiae, canonice institui, quam qui repulsam ab ipsa tulerint, iidem probationem ferant. Iamvero usque eo extendere vim nominandi, ut facultas, concessa Pontificis facta reipublicae, nativum et sacrosanctum Ecclesiae ius elidat percutiendi utrum qui nominati sint, digni sint, hoc profecto non est interpretari pactum, sed subvertere: contendere autem ut, si qui praetereantur, ne aliis quidem canonica institutio detur, huc recidit admodum, nullos velle posthac constitui Episcopos in Gallia.

Quod denique ad eam attinet conventionis partem, qua honestate clericorum sustentationi consultum est, num ipsam servat Respublica, quum Episcopis aliisque sacerorum ministris, nulla habita quaestione aut iudicio, inauditis et indefensis, quod saepissime usuvenire nostis, legitimum victum, ad libidinem suam, detrahit? Atqui non foederis tantum hic lex, sed iustitiae perfringitur. Neque enim civitas in eo, quod istiusmodi alimenta ministrat, putanda est voluntate gratificari Ecclesiae, verum portionem, nec ita magnam, debiti exsolvere.

Aegre induximus animum, Venerabiles Fratres, haec memoratu audituque tam tristitia dicendo persequi. Nam moerorem, quem ex rebus Gallicis gravem patimur, etsi levare, communicando vobiscum, intelligebamus posse, maluisse tamen silentio premere; etiam ob eam rem, ne tot pientissimis Ecclesiae filiis, quos in Gallia numeramus, aegritudinis morsum querimonia communis Parentis exaceret. Verumtamen iura sanctissimae Ecclesiae improbe violata, ac dignitas praesertim Apostolicae Sedis alieno notata crimine, prorsus a Nobis expostulationem iniuriarum publicam requirebant. Idque praestitimus, nullo cum acerbitate sensu adversus quemquam, paterna certe cum voluntate erga gentem Gallicam; in qua quidem diligenda Nos, quod ceteroqui non potest esse dubium, Decessorum Nostrorum nulli concedimus.

Enimvero sperandum non est, fore ut institutarum contra Ecclesiam rerum cursus consistat. Quaedam his ipsis diebus eventa certissimum fecere indicium eos qui ad gubernacula sedent Reipublicae, sic esse in rem catholicam animatos, ut ultima sint brevi metuenda. - Omnia, dum Sedis Apostolicae documenta non obscure loquuntur, professionem christianae sapientiae amice posse cum Reipublicae forma consistere, il contra affirmare velle videntur, Respublicam, quali nunc utitur Gallia, eiusmodi esse naturae, ut nullum habere possit cum christiana religione commercium: id quod dupliciter Gallos calumniose petit, ut catholicos nimirum et cives. - At eveniant licet quantavis aspera; nequaquam Nos aut imparatos offendunt aut pavidos, quos Christi Domini illa vox et hortatio confirmat: *Si me persecuti sunt, et vos persequentur* (Io. xv, 20). *In mundo pressuram habebitis: sed confidite, ego vici mundum* (Io. xvi, 33). Interea tamen Nobiscum vos, Venerabiles Fratres humilium instantia precum a Deo contendite, ut qui potest unus deducere unde velit et quo velit impellere hominum voluntates, auspice Virgine Immaculata, pacem tranquillitatemque Ecclesiae suae benignus maturet.

Sed iam ad laetiora convertamus animos. - Primum de duobus Beatis coelitibus ad Sanctorum honores evehendis vestram, Venerabiles Fratres, gratum est sciscitari sententiam. Nimum quantum, hac misera tempestate, Sanctorum suffragiis opus est! nimum quantum exemplo magnarum virtutum! Spes igitur est ut duorum Beatorum nova in Sanctorum numerum cooptatio multum in utramque partem sit valitura. - Beati qui sint, iam nostis, Venerabiles Fratres: Alexander Sauli et Clericis Regularibus a Sancto Paulo, Episcopus primus Aleriae, dein Ticini; et Gerardus Maiella accensus et familia Alfon-

siana; alter a Benedicto XIV, alter a Leone XIII inter coelites Beatos adscriptus. Horum Canonizationis causam cognosci Nos ac rite tractari iussimus. Quod autem nunc fieri oportet, de eorum vita, moribus, rebus gestis prodigiis ad Nos, audientibus vobis, referri hoc ipso in loco, pro more, volumus.

Sequitur relatio Eminentissimi Procuratoris. - Relatione peracta SSms D. N. prosequitur:

Quae vita, qui mores fuerint B. Alexandri Sauli, quo studio pro Dei gloria animisque lucranda flagraverit, ut Corsicae Apostolus sit appellatus, ex iis quae sunt exposita, Venerabiles Fratres, cumulatissime perspexistis. Quae vero de eodem ferebantur prodigia, diligentissimo iudicio sunt probata. PLACETNE igitur vobis ut ad Canonizationem eius solemnem Ecclesiae ritu deveniamus?

Emi Cardinales sententiam proferunt. - Tum Emus Relator relationem instituit de B. Gerardo Maiella: qua absoluta, SSms D. N. prosequitur:

Quae modo sunt a vobis audita testantur abunde singularem fuisse in B. Gerardo Maiella integritatem morum, amplissimamque omnigenae virtutis laudem. Prodigia vero accessisse a Deo, omnino constat. PLACETNE vobis ut ad eius Canonizationem solemnem ritu Ecclesiae deveniamus?

Sententia prolatis SSms D. N. concludit:

Vestras, Venerabiles Fratres, de proposito negotio sententias cognovisse placet.

Nunc vero, priusquam Episcoporum ordinem suppleamus, libet ad Armenos curas Nostras convertere. Quum enim in patriarchatu Ciliciensi Armeniorum successor dandus esset venerabili fratri Paulo Petro XI Emmanuelian, qui in pace Christi decesserat die xviii Aprilis labentis anni, eius rei causa Constantinopolim Episcoporum Armenio ritu, ad legum praescripta, Synodus coacta est. Die quarto Augusti superioris, Patriarcham in demortui locum elegerunt venerabilem fratrem Paulum Sabbaghian Episcopum Alexandriae Aegypti, qui Petrus pro more vocatus est, eo nomine duodecimus. De tota re qui conveniant Episcopi Nos docuere per litteras; rogantes insuper ut evectum ab ipsis ad patriarchalem dignitatem, confirmare Nos Apostolica auctoritate vellemus. Idem postulat simulque sacri Pallii honorem, supplicii libello, Patriarcha electus, edita fidei catholicae professione ex forma Urbaniana, adiectis praeterea quae a Concilio Vaticano decreta sunt. Venerabilis fratris Pauli Sabbaghian egregia in Sedem hanc Apostolicam voluntas et multarum ornamenta virtutum collegarum Episcoporum testimonio abunde laudantur. Is iam episcopalia munera rite administravit; pietate, prudentia, iustitia ac modestia nec non largitate, gravibusque muneribus nitide gestis opinionem et amorem suae gentis promeruit. His de causis, atque ex sententia sacri Consilii christiano nomini propagando Ecclesiarum negotiis orientalis ritus praepositi, tam eius quam Episcoporum precibus annuendum censuimus. Itaque auctoritate omnipotentis Dei, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli et Nostra confirmamus et approbamus electionem seu postulationem a venerabilibus fratribus Armenis Ciliciae factam de persona praedicti Pauli Sabbaghian, quem absolvimus a vinculo quo tenebatur Ecclesiae Alexandrinae ac transferimus ad Patriarchalem Ecclesiam Ciliciae Armeniorum, praeficientes eum Patriarcham et Pastorem eidem Patriarchali Ecclesiae, prout in decreto et schedula consistorialibus exprimetur, contrariis quibuscumque non obstantibus. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

ANNALES.

Russicum bellum.

Dum Mandchouria in provincia hostiles copiae, ingentes maxime utrinque congestae, pugnam inter sese in dies magis differunt, Arthurum ad portum cruentissimi congressus Iaponiorum in dies renovantur. At Stoessoeilius, qui Numantinos aemulari constantia videtur, quique urbem sibi concreditam iam adeo celebrem fecit, ut Carthago et Ierusalem antiquis temporibus, ut recentiori aetate Caesa-